

**Съдържание:**

<b>1. Регионален преглед .....</b>	<b>1</b>
• <b>Законодателни и институционални реформи .....</b>	<b>1</b>
• <b>Добри практики .....</b>	<b>2</b>
• <b>Събития .....</b>	<b>3</b>
• <b>Неправителствен сектор .....</b>	<b>6</b>
<b>2. Преглед за България .....</b>	<b>6</b>

**1. Регионален преглед**

• **Законодателни и институционални реформи**

**Азербайджан** – Парламентът одобри нов закон за борба с трафика на хора на 28 юни. Според г-жа Асланова, председателстваща парламентарната комисия по човешки права, новият закон регламентира създаването на нова длъжност „национален координатор“, който да бъде отговорен да контролира създаването на няколко специализирани рехабилитационни центрове, предназначени да подпомагат жертви на трафик на хора. Наказателният кодекс в Азербайджан също ще бъде ревизиран да включи нови наказания за трафик на хора. Асланова каза, че през миналата година официалните жертви на трафик в страната са били 283 човека, а 161 са осъдените трафиканти.

**Армения** – Отдел по контрол на трафика беше учреден със заповед на главния прокурор на 8 юни. В него ще работят директор и заместник директор по разследванията, старши прокурор и следовател. Основна цел на новосъздадения отдел по контрол на трафика ще бъде упражняване на прокурорски контрол върху международния трафик и нелегалната имиграция и гарантирането на пълно и изчерпателно разследване на съответните криминални дела.

**Полша** – на 17 юни полският парламент отхвърли *Проектозакон за равните възможности между мъжете и жените*. Проектозаконът мина на първо четене през 2003, на второ четене една година по-късно и едва сега, на трето четене, политиките решиха да го отхвърлят. Законът ще бъде гласуван отново, но не е известна още точната дата, което дава основание на някои от правозащитниците да се опасяват, че парламентът може да се опита да игнорира тази идея. Единствената добра новина е, че след като 4 години неправителственият сектор в страната оказваше натиск върху правителството, парламентът създаде Комисия по равните възможности между мъжете и жените, чиито основни задачи касаят въпросите, свързани с конституционната уредба на равните възможности.

**Унгария** – Парламентът гласува на 4 юли *изменение на Наказателния кодекс* в частта му, регулираща наказанието на майки, препятстващи правото на свиждане на бащи-насилници с децата им. Изменението окачествява като криминална практиката по възпрепятстване на срещи между деца и родители, без да прави разлика между

обичайните случаи и тези, в които единият от родителите е с насилническо поведение. Въпросът е много актуален, тъй като съдиите в Унгария рядко възпират бащи-насилници да виждат своите деца, дори когато детето изрично моли за това по време на дела за попечителство и право на свиждане. Поправката беше иницирана от Асоциацията на разведените бащи, които често се изказват за насилието, упражнявано от жените, и отричат домашното насилие да е проблем, основан на пола. Защитниците на правата на жените не са били консултирани по време на проектирането на закона; тяхното мнение не е взето под внимание и до момента.

**Унгария** – на 1 юли влезе в сила *ново постановление* на Правителствения указ за настойничеството и защита на децата. Постановлението предлага медиацията като средство да се постигне компромис между родителите в случаи на спор за правото на свиждане. Въпреки че медиацията между родителите в конфликт ще се провежда на доброволна основа, се предвижда властите да настояват родителите да преминават през процедурата, още повече, че няма клауза отхвърляща легитимността на медиацията в случаи на домашно насилие или злоупотреба с деца.

**Унгария** – Министърът на младежта, семейството, социалните работи и равните възможности назначи *6 представителя на неправителствения сектор* в новосъздадения консултативен орган по равното третиране. Органът функционира от 1 февруари 2005 година в съответствие със антидискриминационния Закон от 2003 година. Дискриминацията на основата на пола е сред 20 вида дискриминационни практики, изброени в закона. Членовете на консултативния орган бяха номинирани от 63 унгарски НПО и назначени от премиера на основата на съвместно предложение на министъра на правосъдието и министъра на равните възможности. Единственият член на консултативния съвет, който е свързан по някакъв начин с проблемите на насилието над жени, е Мария Херцог, но тя работи главно върху злоупотреба с деца, а в публичните си речи споменава, че не възприема домашното насилие като проблем, основан на пола, който следва да се третира посредством медиация, а на страните по конфликта да се предлагат по-добри стратегии за разрешаването на конфликта. В новоназначената група феминистки НПО не са представени.

#### • *Добри практики*

**Грузия** – Представители на арменски и грузински НПО обединиха усилията си в борбата срещу трафика на хора и подписаха *съвместен меморандум*, деклариращ решимостта им да елиминират този проблем и да подвеждат под отговорност извършителите. През февруари 2006 г. те ще стартират интернет страница, а от юни 2006 г. представители на изпълнителната власт и държавни служители от двете страни ще докладват на всеки 6 месеца за сътрудничеството си с неправителствени организации. Новоучредената регионална мрежа планира да участва активно в разработването и дискусиите във връзка с националното законодателство на двете държави, да предлага помощ на жертви на трафик и др. Още, арменски и грузински организации ще търсят сътрудничество със сходни структури от Обединените арабски емирства, Оман и Бахрейн, които се явяват основните дестинации на трафикираните жертви.

**Черна гора** – Активисти от 3 горещи линии със съдействието на Американската агенция за международно развитие (USAID) стартираха *инициатива за наблюдение и*

контрол на прилагането на член 220 от Наказателния кодекс на Република Черна Гора, който дефинира домашното насилие като криминално действие. Мониторингът се осъществи в 9 общини в страната. Резултатите от проучването показват, че независимо от положителните стъпки, институциите в страната все още не осъзнават последствията от домашното насилие за обществото като цяло и колко отговорна е ролята им по превенция на подобни актове. Подробна информация за проекта може да бъде открита на интернет страницата STOPVAV: <http://www.stopvaw.org/2Aug20053.html>

#### • Събития

**Азербайджан** – Държавният комитет по женските въпроси проведе в Баку *семинар* на тема „10 години след конференцията в Пекин: постижения, проблеми и перспективи“. Събитието се проведе в рамките на регионалния проект на Организацията на ООН за жените (UNIFEM) „Жени за предотвратяване на конфликти и трайно установяване на мир в Южен Кавказ“.

**Армения** - Комитетът за подпомагане на обединените методисти (UMCOR), съвместно с норвежкото и холандското правителство, ПРООН и МОМ, и под егидата на арменското правителство реализират *антитрафик програма*. Идеята на UMCOR е да предложи безопасна и обгрижваща жертвите атмосфера, която да съдейства за тяхното реинтегриране в обществото. За целта на жертвите са предлагани следните 5 услуги: подслон, медицинско обслужване, психологическа подкрепа, консултации за наемане на работа и правни консултации. Като част от превантивната си кампания, и съвместно с ПРООН и други партньори, UMCOR повишава общественото съзнание за методите на действие, използвани от трафикантите. В допълнение организацията ще обучи държавни служители и медицински персонал как да разпознават и да оказват помощ на жертви на трафик и ще обслужва гореща телефонна линия. Амбицията на UMCOR е да създаде регионална антитрафик програма, в която Армения, Азербайджан и Грузия ще координират заедно усилията си.

**Армения** – Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа (ОССЕ) проведе *кръгла маса* за националната политика срещу трафика на хора.

**Армения** – На 6 юли в сградата на ООН беше представена новосъздадената *антитрафик интернет страница* (<http://www.antitrafficking.am>). Уебсайтът е създаден от Асоциацията на аудио-визуалните репортери с финансовата подкрепа на Програмата за развитие на ООН (ПРООН). Той представя изчерпателна информация по проблема на трафика: работата на арменското правителство, на местни и международни организации по въпроса, запознава ползвателите му с националното и международно законодателство, регулиращо трафика на хора. Интернет страницата още съдържа и рубрика с актуални събития и с координатите на горещите линии, обслужващи жертви на насилие в страната.

**Грузия** – На 7 и 8 юли 2005 г. в Тбилиси, Грузия се проведе втора среща на националните наблюдатели на насилието над жени от 30 държави от Централна и Източна Европа, Обществото на независимите държави, Монголия и Косово. Наблюдението се осъществява от регионални неправителствени организации (НПО) в рамките на проект “Спрете насилието над жени” (Stop Violence Against Women), иницииран и реализиращ се от Женската мрежова програма на Институт “Отворено общество” и Защитничките на човешки права от Минесота.

**Киргизстан** – Националният статистически институт предостави *информация* от държавния статистически доклад върху състоянието на кризисните центрове,

подслоните, центровете, предлагащи социална и психологическа подкрепа и др. Докладът е разделен на 4 части. В първата глава са представени данни за броя на хората, потърсили помощ от някоя от горепосочените служби, разделени по пол, възраст, националност, образование, занятие, семеен статус и др. Втората глава представя информация за оказаните социални и психологически услуги на жертви на насилие, разделена по пол и възраст. Сред тях са: консултация по телефона, конфиденциална консултация (психологическа, медицинска, социална, правна), подслон, подпомагане при получаване на заповед за временна защита от съда, съдействие при подготовка на документи или водене на дело, свързано с насилие над жени и др. Третата глава включва броя и нивото на образование на работещите в кризисните центрове и други служби, предлагащи социални услуги. Четвъртата глава описва превантивната дейност на кризисни звена, подслони, и др. според броя на проведените от тях тренинги и семинари, участия в радио и телевизионни предавания, както и публикации в медиите.

**Македония** – Асоциацията за еманципация, солидарност и равнопоставеност на жените в Македония (ЕСЕ) проведе *изследване*, анализиращо разпространеността и причините за домашното насилие в страната. Според проучването 61.5 е процентът на жените, съобщили за упражнено над тях психологическо насилие, а с 23.9 процента са се увеличили случаите на жертви, съобщили за физическо насилие. Друг интересен извод от изследването е, че освен, че е най-разпространената форма на насилие, психологическият тормоз, се среща най-често сред представителите на албанския етнос, които са запазили в най-голяма степен традиционното регулиране на семейните и брачни взаимоотношения. Повече информация за проучването може да бъде открита на интернет страницата STOPVAW: <http://www.stopvaw.org/5Aug2005.html>.

**Полша** – През юли започна кампания „Да преодолеем насилието”, която ще продължи до края на септември. Тя е организирана от пълномощния министър по равните възможности между мъжете и жените. Като част от кампанията започна работа специална линия, предоставяща информация на жертви на домашно насилие, която ще е активна до 29 септември. Организаторите разпространяват над 20 000 брошури, създадени са билбордове, излъчват се радио и телевизионни клипове, организирани са и протичат различни събития, посветени на проблема на насилието, основано на пола. Кампанията е създавала и собствена интернет страница: [www.przelamprzemoc.pl](http://www.przelamprzemoc.pl), целяща да убеди полската общественост, че домашното насилие не е частен, а обществен проблем, както и да предостави на жертвите му полезна информация как да действат и какви са правата им в случаи на насилие.

**Полша** – По време на заседание на Комисията по равните възможности между мъжете и жените директорът на Държавния инспекторат по труда представи *резултатите от изследване*, проведено на редица работни места в Полша, което засяга спазването на правилата за равното третиране на 3579 работници в 150 фирми. За сведение през 2004 г. Държавният инспекторат по труда е разгледал 94 случая на дискриминация на работното място, от които 22.7 % са били обявени за мотивирани. В първата четвърт на 2005 г. Държавният инспекторат по труда разгледа 78 оплаквания, свързани с дискриминация на работното място, от които 29 са счетени за обосновани. По време на заседанието пълномощният министър по равнопоставеността между половете отбеляза, че разследването на случаи на дискриминация на работното място често се възпрепятства от факта, че работодателят, който извършва нарушението, обикновено е много любезен с останалите работници, докато злоупотребява само с един конкретен подчинен. Това според министърката налага обучението на съдии, съдебни заседатели

и инспектори от Държавния инспекторат по труда как адекватно да преценяват дали дадено оплакване е основателно или не. Горееописаният доклад на Държавния инспекторат по труда представлява първи опит за изследване и наблюдение на правата на работниците по закона за антидискриминацията, осъществен от държавна институция.

**Полша** – според последните *статистически данни*, базирани на полицейска статистика, годишно има 23 000 случаи на домашно насилие в страната, а 300 от 1000 убийства се дължат на т.нар. "семейни неразбирателства". Почти 95 процента от всички жертви на насилие са жени и деца. През 2003 г. броят на хората, починали вследствие на "семейни конфликти", е 271, а през 2004 г. той вече възлиза на 310, като и през двете години почти всички жертви са били жени.

**Черна Гора** – Бяха публикувани предварителните *резултати от проучването* на общественото мнение относно социалния и икономически статут на жените в страната. Изследването беше проведено в края на 2003 г. като бяха анкетирани 1 200 респонденти от всички краища на страната. Наред с останалите въпроси, изследването се допитваше и до мнението на интервюираните относно домашното насилие и сексуалните злоупотреби. 12 процента от запитаните заявяват, че са били подложени на физическо насилие у дома, но още 4 процента отказват да дадат отговор на въпроса, което се интерпретира като скрита заявка, че са жертви на домашно насилие. В допълнение 5% от мъжете също заявяват, че са изложени на физическо насилие в къщи. Всяка трета жена е отговорила, че познава жертви на домашно насилие, а всяка девета съобщава, че знае за повече от един такъв случай. На въпроса били ли са изложени на сексуално насилие при търсене на работа 86% от мъжете и 69% от жените са отговорили негативно. Само 5 % от жените са потвърдили, че са били жертви на сексуален тормоз на работното място, като 86% заявяват, че не знаят за такива случаи.

**Черна гора** – НПО *Женска дейност* подпомогнато от Фондация „Отворено общество” публикува книга "Женският граждански сектор в Черна Гора в контекста на Европейската интеграция". Тя съдържа резултатите от изследване, проведено за първи път в страната. Книгата цели да определи възможностите и готовността на организации и институции от страната за систематични действия, насърчаващи равнопоставеността между половете и необходимостта да се гарантира включването на аспектите на пола във всички етапи на преговорите между Черна Гора и Европейския съюз. Проучването се фокусира и върху ролята на женските неправителствени организации по време на преговорния процес. Повече информация за книгата на английски език е достъпна на интернет страницата STOPVAW: <http://www.stopvaw.org/2Aug2005.html>

#### • **Неправителствен сектор**

**Азербайджан** – Центърът за джендър изследвания към Западния университет организира *конференция* „Равнопоставеността между половете и Азербайджан”, която обедини представителки на академичните, политически и икономически среди в страната. Представители на парламента дискутираха отсъствието на жени в кабинета на министрите и факта, че жените, избрани в парламента, са само 13 % от общия му състав, като при това не са обединени и нерядко се случва самите те да гласуват срещу закони, насочени към подобряването на живота на жените в страната (например срещу Закона за равните права и равните възможности). От своя страна, представителката на Международната организация по миграция направи предложение за съвместен проект с правителството, в рамките на който да се създаде подслон за жертви на трафик. В

подслона жертвите на трафик ще получават комплексна подкрепа и да бъдат настанявани за период от един до три месеца.

**Армения** – В Ереван ще се проведе *международен семинар* на тема "Домашно насилие" от 14 до 17 октомври. Семинарът, организиран от Центъра за женски права, има за задача да насърчи обмена на опит в областта на превенцията и рехабилитацията на случаи на насилие в семейството. По време на събитието ще бъдат демонстрирани различни методи за противодействие на проблема – превенция, защита и преследване. В дискуссионните форуми на двудневния семинар ще се обсъждат теми като: служби за жертви на домашно насилие, образователни програми, законодателство и др.

## 2. Български преглед

**София** - Центърът за изследвания и политики за жените организира заключителна *Национална конференция по равнопоставеност на половете* на 8 и 9 юли за популяризиране на резултатите от проекта „Общоприложима политика за равнопоставеност на половете в обществените политики и програми”, финансиран от Канадската агенция за международно развитие. Конференцията имаше за цел да лобира на всички нива на управлението за подобряване на законодателната база и за задължително прилагане на политиката на равнопоставеност между половете на всички равнища и във всички области на политическия, икономическия и обществения живот като задължително условие по пътя на присъединяване към ЕС. Основен фокус бе поставен върху насърчаване на сътрудничеството между различните институции и организации и подкрепата на изградените неформални мрежи при разработването и прилагането на механизмите за общоприложима политика на равнопоставеност между половете. В нея взеха участие 92 участници, заемащи ръководни постове в местната власт, регионалните агенции за развитие, професионалните съюзи, неправителствените организации, медии и експерти от Румъния, Сърбия, Македония, Италия и Холандия. Конференцията бе официално открита от г-жа Татяна Кметова, изпълнителен директор на ЦИПЖ и ръководител на проекта. Приветствия от името на донора – Канадската агенция за международно развитие поднесоха г-н Пол Рош, политически съветник и координатор на отдела за техническо сътрудничество в посолството на Канада в Букурещ и София и г-жа Лигия Маринкуш, ръководител проекти. От българска страна участниците поздравиха г-жа Лили Абаджиева, началник сектор „Равни възможности за жените и мъжете” в МТСП и г-н Лалко Дулевски, председател на Икономическия и социален съвет, както и лидери на партньорските организации по проекта – г-н Константин Тренчев, президент на Конфедерация на труда „Подкрепа”, г-жа Маргарита Петкова, кмет на община Ихтиман (НСОРБ) и г-н Александър Тонков, член на УС на БАРДА. В края на срещата партньорските организации представиха идеи за прилагане на политиката, възникнали в резултат на съвместната работа на партньорите в обученията, осъществени в рамките на проекта. Съюзът на жените към КТ „Подкрепа” излезе с предложението да се организира национална кампания за подкрепа ратификацията на Конвенция 156 на Международната организация на труда, отнасяща се до работещи със семейни задължения. БАРДА представи практическа разработка за попълване на логическа рамка на проект с индикатори за оценка на равнопоставеността на половете, а НСОСРБ споделиха постигнатото от местните власти.

В Международната експертна среща на 9 юли взеха участие експерти – партньори и специалисти в областта на общоприложимата политика от Румъния, Сърбия, Македония, Италия и Холандия. Целта на срещата бе създаването на модели за участие

на различни равнища и представяне на добри практики и идеи за бъдещо развитие и прилагане на общоприложимата политика, както и популяризирането на успешни модели и добри практики на организациите от другите страни. Участниците също така обсъдиха възможности за бъдещи съвместни инициативи.

\* \* \*

**Плевен** – „Фейс ту фейс” организираха *образователен семинар* под надслов "Да разкъсам омагьосания кръг", посветен на трафика на жени. Участниците получиха информация как да проверяват истинността на оферти за работа и телефонни номера, които могат да се използват в кризисни моменти. Разгледани бяха възможните капани, поставяни от трафикантите, и начините да бъдат избегнати. Предоставена беше и практическа информация как да се действа при попадане в канал за трафик на хора и как да се помогне на приятел в такава ситуация. Гостуващите оратори бяха от неправителствените организации "Отворена врата" и фондация "Център Надя", както и от РДВР - Плевен. Те посочиха телефонни номера, които могат да се използват в кризисни моменти. Като част от програмата беше представен и обсъден късометражният филм "Откраднатата светлина", създаден по действителен случай на трафик, а накрая бяха проведени практически занимания. В дискусиите се включиха близо 40 ученици от плевенските гимназии.

\* \* \*

**Хасково** – от 8 до 10 юли се проведе третата *годишна среща на Националната мрежа за равни възможности* под мотото „Пекин + 10, Цели на хилядолетието и Национален план за равнопоставеност – къде сме ние и какво правим в следващите 3 години”. Участниците в срещата избраха 4 основни целеви области за работа през следващите 3-4 години, сред които джендър образование; насилие и трафик; равнопоставеност на трудовия пазар и овластяване.

\* \* \*

**Силистра** – На 1 и 2 юли в хотел „Дръстър” се проведе Кръгла маса на тема „Джендър стандарти на Европейския съюз”, организирана от Женско сдружение „Екатерина Каравелова”, Силистра. Гости на срещата бяха жени, представители на местния бизнес и нестопанския сектор. По време на дискусиите бяха разгледани Европейската политика за равнопоставеност на половете, Европейската социална харта, полезни джендър практики, както и задачите на Комуникационната стратегия за присъединяване на Република България към ЕС, в рамките на която се осъществява тази инициатива. Работата на правителството в областта на равнопоставеността бе представена от г-жа Лили Абаджиева – Началник на сектор “Равни възможности на жените и мъжете” и зам.председател на Консултативната комисия за равни възможности към Министъра на труда и социалната политика, секретар на Националния съвет по равнопоставеност към МС, член на консултативния съвет за равни възможности към ЕК. Лектори на кръглата маса бяха: г-жа Татяна Кметова и г-жа Магданела Делинешева от Центъра за изследване и политики на жените – София. Темите, която те представиха бяха “Европейската политика по равнопоставеността на половете”, “Преглед от Европейския съюз на изпълнението на Пекинската платформа

за действие" и "Равни възможности за жените и мъжете: Мониторинг на процеса на присъединяване към ЕС". През втория ден лектор бе г-жа Теодора Калейнска – Ръководител на Ресурсен център "Отворена врата" – Велико Търново, която дискутира темата "Европейска социална харта".

\* \* \*

**Бургас** – в процес на реализация е *проект* "Превенция на трафика на хора в училища". Проектът се осъществява от Асоциация „Деметра” и се финансира по програма GTZ към Министерството на икономиката и развитието на Германия. Инициативата на Деметра цели повишаване на информираността и създаване на чувствителност у ученици от Бургаските училища по проблема трафик на хора. В изпълнение на проекта до момента е създадена и функционира гореща телефонна линия за пострадали от насилие, обучени са обучители и са проведени дискусии в бургаските училища. В резултат на тази дейност вече са обучени 10 ученика от бургаски ученически парламент, които реализираха обучения в 10 училища на града, като 500 ученици са преминали през дискусиите в училищата.

\* \* \*

**Бургас** - В период на реализация е *проект* "Гражданско наблюдение в съда по дела, свързани с домашното насилие" на Асоциация „Деметра”. Проектът се реализира със съдействието на Институт "Отворено общество" и при много добро сътрудничество от страна на съдиите от Районен съд гр. Бургас. Чрез наблюдението в съдебната зала се цели постигане на трайна промяна в съдебната система, както и подпомагане процесите на зачитане на правата и равнопоставеността на жените и мъжете в обществото в съответствие с Европейските стандарти. Проектът изследва проблемите в съдебната система и подпомага търсенето на системни решения, подпомагащи по-добрата ѝ работа в полза на жертвите на домашно насилие. В дейностите по проекта са ангажирани 10 доброволки от юридическия факултет на Бургаския Свободен Университет. "Граждански наблюдател" е заглавието на първия бюлетин с актуална информация за наблюдението в съдилищата, издаден в рамките на проекта. Този нов за България метод за активизиране на гражданското общество е заимстван от дългогодишния успешен опит на американските неправителствени организации Защитнички на човешките права от Минесота и Наблюдател.

\* \* \*

**Разград** – след първия случай на домашно насилие, когато Районният съд в Русе издаде заповед насилникът да бъде изведен от съвместно обитавания с жертвата дом, сега е факт и първият *успешно разрешен случай в полза на жертвата* в Разградски регион. Магистратите издадоха заповед насилникът да бъде изведен от съвместно обитаваното жилище и да не приближава местата за социални контакти на жертвата за период от една година. Още, беше му поставена глоба от 200 лева, както и задължението да заплати разноските по делото. Случаят стигна до съдебната зала след сигнал на Центъра за неправителствени организации в Разград. Центърът е оказвал съдействие и е приютявал и по-рано жертвата и децата ѝ, подпомогнал я е с безплатни юридически консултации и при намирането на нова работа.



\* \* \*

**София** - Център за развитие на медиите (ЦРМ), съвместно с Организацията за медии и международно развитие (MADI), Ню Йорк, организира *3-дневен курс* на тема "Трафик на хора". Събитието е част от професионалната програма на ЦРМ за обучение на журналисти и Регионалната програма за журналисти от Югоизточна Европа за борба с трафика на хора, осъществявана от MADI. В обучението участваха осем журналисти от регионални печатни и електронни медии от Варна, Велико Търново, Видин, Бургас, Казанлък, Пловдив, Силистра и Русе, проявяващи интерес към темата. Водещи на курса бяха Бронуин Джоунс, директор на Организацията за медии и международно развитие, Ню Йорк, и Яна Йорданова, журналист. По време на обучението бяха дискутирани теми, свързани с представянето на проблема на глобално и локално ниво и анализирането на социалните му аспекти. Разгледана беше връзката между разследващата журналистика и проблема трафик на хора. Работата в група целеше да подпомогне журналистите в разследването на различни истории, разглеждайки проблемите от различни страни. След приключване на тридневното обучение участниците работиха в продължение на един месец по свои журналистически материали, свързани с темата трафик на хора, като за целта им беше предоставена експертна помощ и консултации. По-късно участниците се събраха отново в залата на ЦРМ, за да обсъдят написаните вече истории, както и да обменят идеи за нови такива. Изработените журналистически материали впоследствие бяха публикувани на Интернет адрес: <http://www.jnet-trafficking.org>

\* \* \*

**Перник** – *Беше завършен проект* "Полицията – ефективен партньор в борбата с насилието над жени", проведен от Фондация "П.У.Л.С." в сътрудничество с РПУ, Перник и финансиран от Институт "Отворено общество". Идеята на проекта беше да създаде условия за ефективна превантивна работа с жертви на насилие чрез създаване на отношения на сътрудничество между представители на полицията, съда и организациите, предлагащи психологическа подкрепа за жени, жертви на насилие в Перник. Посредством редица семинари и учебни групи, проектът целеше да създаде доверие от страна на обществото в служителите на полицията, както и да повиши чувствителността на полицаите при работа със случаи на насилие. Един от важните резултати от проекта беше, че броят на съвместно водените от психолози и полицейски служители случаи значително се увеличи в края на проекта. Също така се повиши броят на случаите на насилие над жени, насочени от полицията към организацията, подкрепяща емоционално жертвите.

\* \* \*

**София** - Фондация ЖАР и Европейската женска фондация организираха и проведоха на *работен семинар* за жени, които се кандидатираха за парламентарните избори през юли. Семинарът се проведе с помощта на спонсорството на Ирландския държавен департамент на външните работи. В него участваха две ирландски лекторки Джема Хъси – бивш министър на образованието на Ирландското правителство и ръководител на офиса на Сенатора, а сега член на Държавния съвет на президента, и Франсис Гардинър, която е била представител на Ирландия в мрежата "Жените във властта" към Европейската комисия 1996-2000, а в момента провежда политически и правни консултации за политици, дипломати, както и за представители от бизнеса и благотворителния сектор.

\* \* \*

**България** - Кампании срещу трафика в 12 държави, включително и България, ще получат подпомагане по съвместна американско - шведска инициатива. Според статията на Робърт Херсбах за Югоизточно-европейския Таймс от 05/04/2005 България, Хърватия и Сърбия и Черна гора са между 12-те държави, които ще получат подпомагане за борба срещу трафика на хора. Американското и Шведското правителство ще се включат с дял от по 330 000 долара в Проекта за превенция, който се започва от две организации – Коалиция срещу трафика на жени (CATW) и Европейското женско лоби. Новините относно инициативата са водещи в новия доклад издаден от ОССЕ и УНИЦЕФ, които алармират, че трафикът в Югоизточна Европа е във възход.

\* \* \*

**Чирпан** - излезе от печат книгата „Чирпан казва „НЕ!“ на домашното насилие”, издадена от Форум за женска солидарност с подкрепата на Фондация „Джендър проект в България” и финансиран от Глобален фонд за жените, САЩ. В изданието са интервюирани обществени личности: журналисти, учители, съдии, полицейски служители, кметът на Чирпан, свещеници, ученици и др. Въпросите, на които отговарят чирпанлии са: какво е личното им отношение към домашното насилие, както и кои са основните причини за насилието и съответно начини за засилване ролята на държавата, на местната власт, на обществените организации и медиите в борбата срещу домашното насилие.

\*\*\*

*Бюлетинът се изготвя от Център за изследвания и политики за жените, който е българският наблюдател в рамките на проекта Stop Violence Against Women (“Спрете насилието над жени”).*

**Очакваме вашите мнения, отзиви и новини на адрес:**

Център за изследвания и политики за жените  
ул. ”Триадица” 6, етаж 1, офис 101,  
тел/факс: 02/ 980 6265  
e-mail: cwsp@cwsp.bg, www.cwsp.bg